

VÄGGSPINDEL, m. 2. pl. — *spindlar*. Ett slags spindel af Lockdjuren, gråbrun ofvan, inunder hvit, med ofantligt långa ben; sitter hela dagen stilla på någon vägg. Phalangium Opilio. — Kallas äfv. Locke, Helga Högben.

VÄGGSPRINGA, f. 1. Springa på en vägg.

VÄGGSTUSSARE, m. 5. Se *Väggur*.

VÄGGSÅT, n. 5. Fog emellan tvenne stockar i en trävägg.

VÄGGUR, n. 5. Pendelur, upphängdt på en vägg, eller uppsatt i ett emot väggen stödt fodral af trä.

VÄGGÖRT, f. 5. Växten Parietaria officinalis.

VÄGHÅLLNING, f. 2. Allmänna vägars underhåll.

VÄGKARTA, f. 1. Karta öfver de större vägarna i ett land.

VÄGKORS, n. 5. 1) Kors, upprest invid en väg. — 2) Se *Korsväg*.

VÄGKOST, m. sing. Se *Matsäck*.

VÄGLAG, n. 5. Vägarne tillstånd med afseende på lättheten att befara dem, och till följe af årstid eller väderlek. *Godt, dåligt v.* [Väglag.]

VÄGLAGNING, f. 2. Vägs iståndsättande.

VÄGLEDA, v. a. 2. 1) Följa med någon och visa vägen. — 2) (fig.) Gifva ledning (för ens studier, uppfostran, beteende, förfarande). *V. en i studier, till dygd.* — *Syn.* Leda, Handleda. — *V. sig*, v. r. 1) Leta sig väg fram. — 2) (fig.) Leta sig fram till upplysning i en dunkel sak, till utredning af något inveckladt, o. s. v. — *Vägledande*, n. 4.

VÄGLEDARE, m. 5. — *ARINNA*, f. 1. En, som vägleder. Säges både egentl. och figurligt.

VÄGLEDDNING, f. 2. 1) Handlingen att vägleda. — 2) Upplysning, underrättelse, hvarigenom man vägledes. *Detta tjänar till v.* — *Syn.* Ledning, Handledning.

VÄGMÅTT, n. 5. 1) Mått till bestämmande af vägs längd. *Mil är ett v.* — 2) Verktyg, som dertill brukas, t. ex. Stång.

VÄGMÅTARE, m. 5. 1) Person, som mäter väg. — 2) Verktyg, som dervid brukas.

VÄGMÄTNING, f. 2. Mätning af vägars längd.

VÄGMÖTE, n. 4. 1) Möte på väg. — 2) Se *Vägskilnad*.

VÄGNAR, vä'nggnarr, pl. 2. (af *Väg*; enligt *Ihre* af moes.göt. *Viko*, t. *wegen*) Brukas endast i uttrycket: *På v.* med åtföljande genitiv eller pron. poss., hvilket betyder: I namn, för räkning, o. s. v. *På konungens, hans, mina v.*, i konungens, hans, mitt namn; för konungen, honom, mig. *På hvars v? På egna och kamraters v. På embetes v.*, i och för embetet. *På helsans v.*, i och för helsan. (Föråldr.) *Vida v.*, ganska mycket, t. ex.: *Vida v. öfvergå någon.*

VÄGNING, f. 2. 1) (aktivt) Se *Vägande*, I. — 2) (neutralt) Rörelsen, då något väger. Se *Väga*, II, bem. 1 o. 2.

VÄGNING, f. 2. II. Vägs banande.

VÄG- OCH BROBYGGNAD, m. 5. Anläggandet af vägar och broar.

VÄGPENNINGAR, m. 2. pl. Afgift till vägs underhåll, af vägfarande eller af dem, som bo i ett distrikt.

VÄGRÅ, v. a. 1. Afslå en något, ej bevilja, ej medgifva, ej tillåta, neka sitt bifall till. *V. någon pass. Det kan ingen v. honom. V. sitt bifall. V. att lyda. Han v-de att emottaga penningar. V. sig något*, ej tillåta sig, neka

sig något. — Brukas ofta absolut, t. ex. *Han v-r.* (Sjöt.) *V. i vändningen*, säges om ett fartyg, då det vid stagvändning ej vill gå genom vinden. — *Väggrande*, n. 4.

VÄGRAN, f. sing. indef. Vägrende, nekande, afslag.

VÄGRIDDARE, m. 5. (skämtv.) Stråtröfware.

VÄGRÖDJNING, f. 2. Marks upprödjning för banande af väg.

VÄGS. *Till v.*, se under *Väg*.

VÄGSKILNAD, m. 5. Ställe, der en väg delar sig i två eller flera.

VÄGSKÄL, n. 5. (af *Skäl*, fordom äfv.: *skilnad*) Se *Vägskilnad*. [Vägskäl.]

VÄGSMUTS, m. sing. Smuts på vägar.

VÄGSTOLPE, m. 2. pl. — *stolpar*. Se *Vägvisare*, bem. 2.

VÄGSTRÄCKA, f. 1. Se *Vägstycke*, 1.

VÄGSTYCKE, n. 4. 1) Stycke af en väg. *Jag hade redan hunnit ett godt v., då...* — 2) Stycke af en väg, som någon är förpligtad att underhålla.

VÄGTISTEL, m. 2. pl. — *tistlar*. En tistelart vid vägar, med röda blommor. *Carduus lanceolatus*.

VÄGTULL, m. 2. Vägpenningar af vägfarande.

VÄGVISARE, m. 5. 1) Person, som visar vägen. — 2) Upprest sten, pelare, stolpe o. s. v., med påskrift, som utvisar vägen för resande. — 3) Hvarjehanda tecken, som utvisar något. — 4) Titel på vissa böcker, som innehålla underrättelse om vägarna i ett land, eller handling i vetenskap, konst, yrke o. s. v. — 5) (sjöt.) Block, kausser eller klot, som äro anbragta på flera ställen i tacklaget, att leda löpande ändar.

VÄGVISNING, f. 2. 1) Handlingen, då man visar någon vägen. — 2) Se *Vägledning*, bem. 2.

VÄGVÅRDA, f. 1. Örten *Cichorium Intybus*, af hvars rötter cikorieakaffe beredes.

VÄGÖRT, f. 5. Örten *Herniaria glabra*, vid vägar, med små gröna blommor.

VÄJA, v. a. o. n. 2. (förut *Vägja*, af *Väg*) 1) Gå eller åka så, att man undviker något. *V. stenar, pussar. V. för en vagn.* — 2) (fig. fam.) Undvika, sky. *Han väjer mig. Han väjer intet.*

VÄKT, vä'ckt, c. 3. (af *Vaka*) Vissa timmar af natten, indelade till vakthållning. *Grekerne indelle natten i trenne v-er.* [Väckt.]

VÄKTARE, m. 5. 1) En som vakar, för att hålla vakt. — 2) Vaktkarl, som vakar, för att utropa nattens timmar och hålla vakt. *V., hvad lider tiden?* (Fig.) *En v. på Zions murar*, en andlig man, prest. — Bildar sammansättningarna *Nattväktare*, *Tornväktare*. [Väckt —.]

VÄKTAREROP, n. 5. Rop af nattväktare, då han utropar någon timme.

VÄL, adv. 1) Godt, rätt. *Göra v.*, göra godt; äfv. göra en tjänst, vara till nytta. *Göra v. emot någon. Den v. gör, honom v. går. Jag tänkte göra v. Ni gör v., om ni tiger*, det är bäst, att ni tiger. *Vilja en v.*, önska ens lycka och söka att främja den. *Tagu v. upp*, ej finna sig stött af hvad någon yttrat. *Må v.*, befinna sig vid helsa. *Vara ell. hålla sig v. med*, vara i godt förstånd med. *Vara ell. stå v. hos någon*, stå i gunst hos honom. *Han är v. vid hofvet, i det huset*, står i nåd vid hofvet, är god vän i det huset. *Han är v. öfverallt*, är af alla omtyckt. *Det är v. dem emellan*, de äro goda vänner; äfv. älska hvarandra. *De voro ovänner, men nu är det v. igen*, men nu äro